ΕΤΟΣ 7ον — Ρέθυμνον 3 Ἰανουαρίου 1920 — ΑΡΙΘΜΟΣ 431

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑΙ

Διὰ Κρήτην ἐτησία δρ. 13
» Ἑλλάδα » » 20
» Ἀμερικὴν » δολ. 7

Διὰ Ἑταιρίας, Δήμους, Μονὰς, Τραπέζας, καὶ Λέσχας ἐτησία δραχμαὶ 30

ΚΡΗΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΛΟΣ ΑΕΜΕΡΙΚ | ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΙΩ. Σ. ΚΑΛΑΪΖΑΚΗΣ | Τιμὴ ἑκάστου φύλ. λεπτὰ 10

ΕΠΙ ΤΩι ΝΕΩι ΕΤΕΙ

Εἰς τὴν αἰωνιότητα παραδίδεται ἓν ἔτος καὶ πάλιν. Τὸ 1919 ἐκπνεῦσαν προχθὲς ἐσημείωσεν πανηγυρικῶς εἰς τὴν χρονοδείκτην τὸ διάδοχόν του κατὰ σειρὰν ἔτος 1920.

Διὰ τῶν χρονικῶν σταθμῶν τοῦ 1919—1920 ἡ ἱστορία ἔχει νὰ ἀσχολη θῇ περισσοτέρως ἐν τῇ ὅλῃ ἐκφάνσει τοῦ ἀνθρωπίνου βίου καὶ ζωῆς.

Ἐν αὐτῷ ἡ παγκόσμιος πάλη τῶν ὅπλων ἔληξε καὶ ἠκολούθησε ταύτην ἡ μέριμνα πρὸς ἀνασυγκρότησιν τοῦ εἰρηνικοῦ ἔργου τῶν λαῶν τῆς γῆς.

Ἐπὶ τοῦ σημείου τῆς εὐγενοῦς ἁμίλλης καὶ προσπαθείας τῶν ἰσχυρῶν Ἐθνῶν πρὸς τὴν τοιαύτην ἐνέργειαν ἐπεκράτησε ἀγωνιῶδες τὸ πρόβλημα τῆς φιλοδικαίας κατανομῆς καὶ ἰσορροπήσεως τῶν λαϊκῶν συμφερόντων καὶ ἀπαιτήσεων πρὸς ἀποσόβησιν περαιτέρω συρράξεων καὶ προστριβῶν ἐν τῷ κόσμῳ.

Ἡ τυραννία καὶ βουλοφροσύνη τοῦ δεσποτισμοῦ δι' ἣν ἡ ἀνθρωπότης ἐπλήρωσε πολὺ ἀκριβὰ θυσιάσασα ἑκατομμύρια νεκρῶν εἰς τὸν βωμὸν τοῦ καταστρεπτικοῦ Ἄρεως, ἔδωκε τὴν θέσιν της εἰς τὴν ἀναβίωσιν καὶ ἀναστήλωσιν τοῦ φιλελευθέρου πνεύματος μεταξὺ τοῦ συνόλου τῶν Ἐθνῶν τῆς γῆς.

Οὕτω προῆλθε νέος κόσμος ἰδεῶν καὶ ἀρχῶν ὥστε οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι θὰ ἐπιτευχθῇ πολὺ ταχέως τὸ ὡραῖον οἰκοδόμημα τῆς εἰρηνεύσεως διὰ παντὸς τοῦ κόσμου.

Ἐπὶ τὰς συνθήκας αὐτὰς εἰσερχόμενοι εἰς τὸν νέον χρόνον ὅλν δυνάμεθα παρὰ νὰ χαιρετήσωμεν γηθοσύνως τὸ γεγονὸς.

Ἐὰν Ἔθνος τὸ Ἑλληνικὸν ὑπερανθρώπως ἀγωνισθὲ ἐν τῷ παγκοσμίῳ πολεμικῷ συναγερμῷ τῶν τελευταίων ἐτῶν, παρὰ τὸ ὠλεσρὸν τῶν νικητῶν τῆς σήμερον ἀναμένει τὰς ἀποφάσεις τοῦ Διεθνοῦς Δικαστηρίου τούτων εὐνοικὰς διὰ τὴν μέλλουσαν τύχην ἐῶν ὑποδούλων ἀδελφῶν μας.

Ἡ εὐχὴ τῆς ἀποδόσεως εἰς τούτους ὅλων τῶν ἐλευθεριῶν, τὰς ὁποίας ἀφῄρεσεν ἀπ' αἰώνων βαρβαρικὴ καὶ ἀπάνθρωπος βία ἀποτελεῖ δι' ἡμᾶς ὑψίστου ἐνδιαφέροντος ζήτημα, καθ' ὃ εὐοδουμένων τῶν διεθνῶν ὡς ἄνω ἐνεργειῶν τὸ ἔτος 1920 εὐαγγελίζεται πλήρη τὴν ἀποκατάστασιν καὶ πραγμάτωσιν τῶν προσαιωνίων πόθων καὶ ἐλπίδων τῆς Φυλῆς μας.

ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΔΙΑ ΤΟΝ ΒΕΝΖΕΛΟΝ

Ὁ κ. Παγιαρὲς διακεκριμένος Γάλλος δημοσιογράφος παρέχει πιστὴν σκιαγραφίαν τοῦ κ. Βενιζέλου ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ ἐν Κρήτῃ σταδίου του ὡς ἐπαναστάτου μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν γενικῶς ἐκτιμώμενος καὶ ἀπολαύων παγκοσμίου σεβασμοῦ παρήδρευσε παρὰ τῷ Εὐρωπαϊκῷ Ἀρείῳ Πάγῳ. Ὁ ὀρθρογράφος οὕτω ἀναφέρει συνοπτικῶς πῶς ὁ κ. Βενιζέλος προσκληθεὶς εἰς τὴν Ἑλλάδα, κατόπιν τῆς ἀπογοητεύσεως καὶ τῆς ταπεινώσεως ἣν προυκάλουν αἱ περὶ τοῦ Κρητικοῦ ζητήματος διακοινώσεις τῆς Πύλης, κατώρθωσε νὰ ἀναμορφώσῃ καὶ νὰ ἐξυγιάνῃ τὸν κρατικὸν ὀργανισμὸν καὶ νὰ σχηματίσῃ στρατὸν ἀντάξιον τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ.

Εὐθὺς ὡς ὁ κ. Βενιζέλος ἀντελήφθη ὅτι ἠδύνατο νὰ στηριχθῇ ἐπὶ σεβαστῆς δυνάμεως μετεχειρίσθη γλῶσσαν σθαναρὰν.

Ἡ Πόλη κατελήφθη ὑπὸ ἀνησυχίας ἐπὶ τῇ περιστάσει ταύτῃ. Ὁ Τσάρος Φερδινάνδος καὶ ὁ Βασιλεὺς Πέτρος ἐπεζήτησαν τὴν φιλίαν καὶ τὴν συμμαχίαν τοῦ Βασιλέως Γεωργίου. Ὁ ἀρθρογράφος ἀναφέρει μετὰ ταῦτα τὰ τῶν δύο Βαλκανικῶν πολέμων τοῦ 1912 καὶ 1913 μεθ' ὃ ἐξάγεται: Οὔτω τρία ἔτη μετὰ τὴν εἰς Ἀθήνας ἄφιξίν του ὁ κ. Βενιζέλος εἶχε διπλασιάσει τὴν Ἑλλάδα.

Ἡ Ἑλλὰς δὲν εἶναι πλέον ἀπομεμονωμένη, δὲν περιφρονεῖται, ἀποτελεῖ παράγοντα εὐρωπαϊκὸν ὃν πάντες εἶναι ἠναγκασμένοι νὰ λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψιν.

Θὰ ἀποτελέσῃ μετ' ὀλίγον τὸν στόχον πρὸς ὃν θὰ κατατείνωσιν αἱ προσπάθειαι συμπάσης τῆς Εὐρώπης.

Ὁ κ. Παγιαρὲς ἀνακεφαλαιοῖ μετὰ ταῦτα τὴν γνωστὴν κατὰ τὸν πανευρωπαϊκὸν πόλεμον πολιτικὴν τοῦ κ. Βενιζέλου καταλήγων ὡς ἀκολούθως.

Ὁ κ. Βενιζέλος ἐθριάμβευσε λοιπὸν πάντων ἰῶν ἐχθρῶν του. Δὲν ἐγνώρισεν ἢ ἐ πιτυχίας.

Ἀρκεῖ νὰ ἀσπασθῇ ἰδέαν τινὰ ὅπως αὕτη θριαμβεύσῃ.

Ἐν τῇ Συνδιασκέψει τῶν Παρισίων τὸν περιβάλλει γενικὸν σέβας. Οἱ κ.κ. Οὐίλσων Λόϋδ Τζώρτζ καὶ Κλεμανσὼ, τρέφουσιν ὅλως ἰδιαιτέραν πρὸς αὐτὸν ἐκτίμησιν.. Συχνάκις ζητεῖται ἡ γνώμη καὶ ἡ συμβουλή του. Διότι συνενοῖ πρὸς τὸ αὐθέκτος ἑνὸς Κρόμβελ καὶ τὴν εὐφυΐαν ἑνὸς Καβούρ. Ἔχει πνεῦμα ὀξυδερκὲς ἀντιλαμβανόμενος τὴν ἀλήθειαν εἰς τὸ χάος τῶν γεγονότων, ἔχει πυγμὴν σιδηρᾶν

Παραλληροῦν καὶ ἐξυφαίνουν παράφρονες τινὲς πολλὰ, εὐτυχῶς ὅμως διὰ τὸν Ἑλληνισμὸν ἡ δημοτικότης τοῦ κ. Βενιζέλου ἔχει τὰς ρίζας αὐτῆς ἐν αὐτῇ τῇ καρδίᾳ τοῦ Ἔθνους. Ἄλλως τε ἐὰν ὁ Ἕλλην ἔχει πολλὰ ἐλαττώματα, εἶναι ὅμως ἀρνούντως ὀξυδερκὴς ὅπως ἀντιληφθῇ ποῦ ἔγκειται τὸ συμφέρον αὐτοῦ.

Ὁ Θεμιστοκλῆς κατώρθωσε νὰ ἐξοστρακίσῃ τὸν Ἀριστείδην, ὁ Κωνσταντῖνος οὐδέποτε θὰ κατορθώσῃ νὰ ἐκδιώξῃ τὸν Βενιζέλον. διευθύνουσαν τὰ πάντα πρὸς τὸν στόχον ὃν ἔθετο.

Ὑπὸ τὸ γοητεῦον μειδίαμα ὑπάρχει ἡ τὰ πάντα δαμάζουσα θέλησις. Τὸ σπανίας γλυκύτητος μειδίαμα αὐτοῦ γοητεύει καὶ τοὺς μᾶλλον δυσπίστους, ἡ δὲ νευρικὴ χειρονομία αὐτοῦ, δαμάζει καὶ τοὺς μᾶλλον ἀτιθάσσους.

Εἶναι ὅμως πρὸ παντὸς μέγας ρεαλιστὴς ἀναμετρῶν καὶ σταθμίζων πᾶσαν πιθανότητα.

Ὁδήγησε τὴν χώραν του μέχρις ἑβδόμου οὐρανοῦ καὶ ὅμως ὑπάρχουν δυσηρεστημένοι ὁμώνυμοι τὸν ὄλεθρον αὐτοῦ.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

Η ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ ΕΠΙ ΒΥΖΑΝΤ. ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΩΝ

Ἔχουν ἀπὸ ἑνὸς στολίσει τὸν ναὸν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Φάρου μὲ γιρλάντες ἀπὸ μύρτα καὶ δάφνας διηνθισμένας ἀπὸ τὰ πορφυρόχροα ῥόδα τῆς ἐποχῆς. Ἡ ἐκκλησία αὐτὴ εἶναι μία ἀπὸ τὰς πολλὰς ὅσαι περιέχονται εἰς τὸν περίβολον τοῦ Μεγάλου Παλατίου, καὶ ἡ περισσότερον συχναζομένη ἀπὸ τοὺς βασιλεῖς. Τὴν ὀνομάζουν τοῦ Φάρου, διότι ἐδῶ κοντὰ ὑπάρχει ὁ τελευταῖος σταθμὸς τοῦ ὀπτικοῦ τηλεγράφου, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὰς ὀροσειρὰς τῆς Κιλικίας, διὰ τῶν ἄλλων ὀρέων τῆς Μικρασιατικῆς ἀκτῆς, εἰδοποιεῖ τὴν Θεοφύλακτον Πόλιν περὶ νέας ἐπιδρομῆς Σαρακηνῶν ἀνὰ τὸ μαρτυρικὸν Αἰγαῖον.

Ἀνάπτονται τὰ ἀργυρᾶ πολυκάνδηλα καὶ τὰ θαυματουργὰ ξύλα, μὲ τὰ ὁποῖα κοσμεῖται τὸ ἱερόν, ἐξάγονται μέσα ἀπὸ τὰς διαλίθους θήκας των διὰ νὰ δώσουν περισσοτέραν αἴγλην εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ναοῦ, τὸ ὁποῖον ραντίζουν μὲ ροδοστάγματα.

Πλησιάζει ἡ ἐνάτη πρωϊνὴ καὶ ἀπ' ὅλας τὰς διευθύνσεις καταφθάνουν μέσα εἰς πολυτελῆ φορεῖα οἱ ἐπίσημοι. Ἐλαφρὸ χιόνι ἔρχεται κατὰ στροβίλους ἀπὸ τὸν Βόσπορον, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν ἐμποδίζει τοὺς περιέργους νὰ συνωθοῦνται κάτω ἀπὸ τὰς μαρμαρίνας στοάς, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὴν μεγάλην πλατείαν τῶν Ἀνακτόρων, τὴν πλατεῖαν τοῦ Αὐγουσταίου, καὶ τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν τῆς ὁποίας δεσπόζει ὁ ὄγκος τῆς Ἁγίας Σοφίας.

Προσέρχονται αἱ ἀρχόντισσαι, μὲ μεγάλα περίεργα καπέλλα ἐν εἴδει πύργων. Ἀπὸ τῆς κορυφῆς πολλῶν ἐξ αὐτῶν κυματίζει εἰς τὸν ἀέρα ἡ ὁδόνη ἀραιχνοϋφοῦς. Τὰ φορέματά των εἶναι στενόμακρα καὶ αἱ χειρίδες τῶν πίπτουν ἕως τὰ πόδια. Φέρουν ὑποδήματα μεταξωτὰ ζωηρωτάτων χρωματισμῶν. Πολλαὶ ἀπὸ αὐτὰς ἔχουν προεκτείνει τόσον πολὺ τὰ φρύδια των μὲ μαῦρον χρῶμα, ὥστε φαίνονται ὡς νὰ εἶναι ἡνωμένα εἰς τὸ μέτωπον.

Ὅταν ὅλα εἶναι ἕτοιμα, ὁ Πραιπόσιτος, ὁ Ἀρχιευνοῦχος τοῦ Παλατίου, πλησιάζει καὶ μὲ ἕνα ἀσημένιο κλειδὶ κτυπᾷ τρὶς τὴν θύραν μέσα ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀναμένουν οἱ Δεσπόται, υἱοὶ καὶ ἀδελφοὶ τοῦ Βασιλέως. Τὸν Πραιπόσιτον ἀκολουθεῖ πλῆθος θεραπόντων μὲ χιτῶνας λευκούς, καὶ ὅλοι αὐτοὶ κρατοῦν τὰς πολυτελεῖς χλαμύδας, μὲ τὰς ὁποίας περιβάλλουν τοὺς Δεσπότας. Εἶνε ὑφάσματα πολύτιμα ἀπὸ βύσσον καὶ πορφύραν, στολισμένα κατὰ τὴν ἀνατολικὴν καλαισθησίαν μὲ ἑτερόχροα μεγάλα τετράγωνα, τὰ ταβλία. Σειραὶ διπλαῖ καὶ τριπλαὶ ὀγκοδῶν μαργαριτῶν βαρύνουν τὴν παρυφὴν τοῦ κρασπέδου των, καὶ εἰς τὸν δεξιὸν ὦμον συγκρατοῦνται διὰ πόρπης χρυσῆς, διαστίκτου ἀπὸ ρουμπίνια ἢ σμαράγδους.

Οἱ Δεσπόται μετὰ τῆς ἰδιαιτέρας των ἀκολουθίας μεταβαίνουν τώρα διὰ τῶν διαδρόμων εἰς τὴν πλησίον ἐκκλησίαν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Φάρου, ὅπου ἀπαγγέλλονται εὐχαί. Ἐδῶ εἶναι ἤδη ἐπὶ ποδὸς καὶ ἐκκινεῖ ἀμέσως μεγαλοπρεπὴς λιτανεία, μὲ λάβαρα ἑξαπτέρυγα καὶ σταυρούς.

Οἱ Δεσπόται ἀκολουθοῦν τὴν ἱερὰν πομπὴν καὶ ἐπειδὴ χιονίζει, ἡ ὑπηρεσία τοῦ Παλατίου ἔχει σχηματίσει στοὰν σκεπασμένην ἀπὸ ὑφάσματα. Ἐσωτερικῶς τὸν διάδρομον τὸν ἐνέδυσαν μὲ χρωματιστὰ μετάξινα ὑφάσματα καὶ ἀπὸ ἀποστάσεως εἰς ἀπόστασιν ἐκρέμασαν πολυτίμους στρατηγικοὺς μανδύας, τὰ ἐρυθρὰ καὶ πράσινα καὶ πολύχρωμα σκαραμάγγια μὲ τὴν κουκούλαν εἰς τὴν ῥάχιν.

Ἡ λιτανεία κατέληξεν εἰς τὴν ἐκεῖ πλησίον ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Βασιλείου, ὅπου ἤρχισεν ἀμέσως ψαλλομένη ἡ θεία λειτουργία. Εἶναι καὶ ὁ ναὸς αὐτὸς στολισμένος, ὅπως καὶ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Φάρου. Μόλις ἀνεγνώσθη τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τῆς ἐκτενοῦς οἱ Δεσπόται ἐπεσύρθησαν καὶ εἰσῆλθον μαζὶ μὲ τὴν ἀκολουθίαν των εἰς τὴν λαμπροτέραν αἴθουσαν τοῦ Παλατίου, τὴν αἴθουσαν τοῦ Χρυσοτρικλίνου.

Οἱ ἐπίσημοι δὲν εἶχον ἀκολουθήσει τοὺς Δεσπότας εἰς τὸν ναόν, ἀλλ' ἀνέμενον εἰς τὸν Χρυσοτρίκλινον, παρατεταγμένοι ἐπάνω εἰς τὰς μαρμαρίνας βαθμίδας, ποὺ ἀναβαίνουν εἰς μίαν ἀπὸ τὰς πλευράς του. Ἡ αἴθουσα αὐτὴ ἔχει τὰς πόλας ἀργυρᾶς. Εἰς τὸ μέσον ὑπάρχει τράπεζα ἀπὸ χρυσάφι καὶ ἐπάνω ἀπὸ αὐτὴν κρέμαται ἐκ τοῦ κεντρικοῦ θόλου πολυκάνδηλον, κατασκευασμένον ἀπὸ πετράδια πολύτιμα. Εἰς μίαν κόγχην τῆς πρὸς ἀνατολὰς, ὑψοῦται εἰς φυσικὸν μέγεθος τὸ ἅγαλμα τοῦ Χριστοῦ, καθισμένου ἐπὶ θρόνου, ἀπολαμβάνει δὲ τὸ ὁμοίωμα τοῦτο τοῦ Θεοῦ, ἰδιαιτέρου σεβασμοῦ παρὰ τῶν Ἰσαποστόλων.

Σιλεντιάριοι, ἀξιωματικοὶ τοῦ Παλατίου μὲ μακρὰς ῥάβδους ἀργυρᾶς διαχρύσους, ἐπιβάλλουν σιγὴν καὶ τάξιν. Εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος τοῦ Χρυσοτρικλίνου καμπυλοῦται καμάρα καλυπτομένη ἀπὸ πέπλον. Εἶνε τὸ εὐκτήριον τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου, ὅπου περιβάλλονται τὰς χλαμύδας των οἱ Βασιλεῖς, ὅταν θελήσουν νὰ συμμετάσχουν τῆς λιτανείας καὶ τῆς ὑποδοχῆς, πράγμα

ΔΚ ΒΡ